Сонячні електростанції	771	758	1201	1103	1953	1883	5194	5684	3801
Гідроелектростанції	6213	10370	6242	11826	6326	7712	6335	7415	-297
Інші генеруючі установки	392	150	378	135	415	262	463	441	179
Усього	52886	144883	51508	148324	51444	141213	55138	137197	-4016

[5]

Управління відновлювальними ресурсами в енергетиці та поступовий перехід до «зеленої» економіки вимагає здійснення наступних заходів:

- розробка та участь у програмах підвищення енергоефективності та розвитку відновлювальних ресурсів в альтернативній енергетиці;
- впровадження заходів ресурсозбереження та екологічно чистого виробництва;
- проведення заходів щодо стимулювання інвестиційних програм по впровадженню «зеленого» бізнесу;
- розширення заходів екологічної безпеки через впровадження екологічних інновацій;
- сприяння розвитку екологічних послуг, випуску екологічної продукції.

Список літератури

1. Гернего Ю., Ляхова О. Фінансування потенціалу розвитку альтернативної еенргетики в Україні. Ефективна економіка, 2021, №3.
2. Звіт про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, в Україні за 2019-2020 рр.URL: Проект Звіту про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, за 2019-2020 рр (saee.gov.ua)
3. Омельченко В. Сектор відновлювальної енергетики до, під час та після війни. 11 листопада 2022р. URL: https://razumkov.org.ua/statti/sektor-vidnovlyuvanoyi-energetyky-ukrayiny-do-pid-chas-ta-pislya-viyny
4. Офіційна сторінка Інституту відновлювальної енергетики. URL: Інститут відновлюваної енергетики НАН України (nas.gov.ua)
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України «Енергетичний баланс України за 2018, 2019, 2020 роки». URL: http://www.ukrstat.gov.ua/express/expr2020/11/148.doc (дата звернення 27.12.2022).

УДК 346.5

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРИСТВ

К. Фомічов, канд. юр. наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет

Господарські товариства посідають важливе місце в системі учасників господарських правовідносин. В умовах реформування економіки України та розбудови правової держави роль правових засад діяльності господарських товариств набуває особливої актуальності. Ефективність господарської діяльності всіх суб'єктів господарювання залежить від досконалості нормативного регулювання господарської діяльності загалом, і господарських товариств зокрема, чіткості національного та міжнародного правового регулювання, наявності розвинутої законодавчої системи та відповідних підзаконних актів у цій сфері.

Так, у процесі господарської діяльності виникають відносини між юридичними та фізичними особами. Ці відносини не належать до явищ об'єктивної дійсності, які розвиваються за законами природи, а тому потребують правового регулювання з боку держави.

Зауважимо, що питання правового регулювання діяльності господарських товариств досліджуються у наукових працях таких вчених як: С. С. Алексєєва, Т. В. Боднар, В. А. Васильєвої, І. В. Венедіктової, О. М. Вінник, М. К. Галянтича, А. Б. Гриняка,

О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової, І. М. Кучеренко, І. В. Лукач, Р. А. Майданика, Р. О. Стефанчука, Є. О. Харитонова, О. І. Харитонової, Я. М. Шевченко та ін.

В сучасних умовах дослідження правових засад діяльності господарських товариств набуває особливого значення, оскільки проблеми, з якими стикається Україна в процесі реформування економіки, актуалізують проблему правового регулювання діяльності господарських товариств, здатних акумулювати інвестиційні ресурси. Крім того, шлях України до членства в Європейському Союзі залежить від успішної гармонізації українського законодавства, в тому числі і господарського [1, с. 53].

На сьогодні правове регулювання діяльності господарських товариств здійснюється на основі Конституції України, законів і кодексів України, міжнародно-правових актів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, і які стали частиною національного господарського процесуального законодавства, а також цілою низкою підзаконних нормативних актів Президента України, Кабінету Міністрів України та нормативних актів інших державних органів та органів місцевого самоврядування, а також іншими нормативно-правовими актами, які в теорії права називають локальними або статутними (статути і засновницькі договори господарських товариств, положення про структурні підрозділи господарських організацій, зокрема відокремлені (філії, представництва, відділення)).

Слід зазначити, що системоутворюючими нормативно-правовими актами, які комплексно регулюють суспільні відносини у сфері господарювання (у тому числі і господарських товариств) є Господарський кодекс України від 16.01.2003 року (далі – ГК України) [3], Цивільний кодекс України від 16.01.2003 року (далі – ЦК України) [9] та Кодекс України з процедур банкрутства від 18. 10. 2018 року [4]

Так, Господарський кодекс України визначає відповідні правові засади здійснення господарської діяльності (господарювання), які ґрунтуються на різноманітності суб'єктів господарювання з різними формами власності [3].

Кодекс України з процедур банкрутства встановлює умови та порядок відновлення платоспроможності боржника – юридичної особи або визнання його банкрутом з метою задоволення вимог кредиторів, а також відновлення платоспроможності фізичної особи [4].

Цивільний кодекс України закріплює загальні положення здійснення господарської діяльності суб'єктами підприємницької діяльності.

Зауважимо, що статтею 84 ЦК України господарські товариства віднесено до підприємницьких товариств. Відповідно до ч.1 цієї статті товариства, які здійснюють підприємницьку діяльність з метою одержання прибутку та наступного його розподілу між учасниками (підприємницькі товариства), можуть бути створені лише як господарські товариства (повне товариство, командитне товариство, товариство з обмеженою або додатковою відповідальністю, акціонерне товариство) або виробничі кооперативи чи сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські кооперативні об'єднання, що діють з метою одержання прибутку [9].

Слід зазначити, що останні роки законодавство України у сфері регулювання господарської діяльності господарських товариств як основних учасників господарських відносин зазнало значних змін.

Крім прийняття низки законодавчих актів (законів України «Про акціонерні товариства» [5], «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» [8], Кодексу України з процедур банкрутства [4]) було внесено і ряд змін до законодавчих актів, які регулюють припинення господарських товариств: викладення у новій редакції Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» [7], виключено ст. 38, якою визначалися підстави припинення юридичних осіб на підставі рішення суду, виключення норм щодо припинення суб'єктів господарювання з Господарського кодексу України [3] та Закону України «Про господарські товариства» [6] тощо.

Законом України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від

6 лютого 2018 року №2275-VIII [8] визначено правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників. Зазначеним Законом було визнано таким, що втратив чинність Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року №1576-XII [6] в частині, що стосується товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю.

Разом з тим, ст. 1 Закону України «Про господарські товариства», яка втратила чинність у частині, що стосується акціонерних товариств, на підставі Закону № 514-VI від 17.09.2008 [6] визначає поняття та види господарських товариств. Відповідно до ч. 1 ст. 1 зазначеного Закону, господарським товариством є юридична особа, статутний (складений) капітал якої поділений на частки між учасниками. Подібне визначення закріплене і в ч. 1 ст. 113 ЦК України [9].

Виходячи зі змісту ч. 3 ст. 1 Закону України «Про господарські товариства» та ст. 113 ЦК України, до господарських товариств належать: акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, повні товариства, командитні товариства [6; 9].

З викладеного випливає, що основою правового регулювання діяльності господарських товариств є система правових актів законодавчого та нормативного характеру. Проте їх дослідження та аналіз дозволяє зробити висновок, що суттєвим недоліком системи правового регулювання діяльності господарських товариств є їх регулювання різноманітними законодавчими та нормативно-правовими актами, які недостатньо взаємопов'язані та узгоджені між собою, мають суперечливий характер і не мають чіткого механізму їх реалізації.

Наприклад, норми про відповідальність учасників господарських товариств, як один із елементів їх правового статусу, викладені в різних законодавчих актах [2, с. 445]. Так, відповідно до абзацу 3 ч. 2 ст.3 Закону України «Про акціонерні товариства» акціонери, які не повністю оплатили акції, у випадках, визначених статутом товариства, відповідають за зобов'язаннями товариства у межах неоплаченої частини вартості належних їм акцій [5]. Статтею 2 Закону України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» передбачена відповідальність учасників товариства, які не повністю внесли вклади. Відповідно до ч. 1 цієї статті учасники товариства, які не повністю внесли вклади, несуть солідарну відповідальність за його зобов'язаннями у межах вартості невнесеної частини вкладу кожного з учасників [8].

Отже, на підставі вищевикладеного приходимо до висновку, що правовою основою діяльності господарських товариств є широкий спектр взаємопов'язаних нормативно-правових актів різної юридичної сили, що регулюють господарські правовідносини та становлять у своїй сукупності механізм господарсько-правового регулювання.

Сьогодні правову основу діяльності господарських товариств складають: Конституція України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Кодекс України з процедур банкрутства, закони України, нормативно-правові акти Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правові акти інших державних органів та органів місцевого самоврядування, а також нормативно-правові акти локальної дії.

Список літератури

1. Березан Г.В. Господарські правовідносини в Україні: дис…. канд. юрид. наук : 12.00.04. К., 2018. 195 с.

2. Бурносенкова І.А. Учасники господарських товариств як суб'єкти відповідальності (цивільно-правовий аспект). Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №4. С. 443-446.

3. Господарський кодекс України: Кодекс України від 16 січ. 2003 № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n33 (дата звернення: 10.04.2023)

4. Кодекс України з процедур банкрутства: Кодекс України від 18 жовт. 2018 № 2597-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text (дата звернення: 10.04.2023)

5. Про акціонерні товариства: Закон України від 27 лип. 2022 № 2465-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#n1985 (дата звернення: 10.04.2023)

6. Про господарські товариства: Закон України від 19 вер. 1991 № 1576-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text (дата звернення: 10.04.2023)
7. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 трав. 2003 № 755-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text (дата звернення: 10.04.2023)
8. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06 лют. 2018 № 2275-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text (дата звернення: 10.04.2023)
9. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16 січ. 2003 №435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#n651 (дата звернення: 10.04.2023)

УДК:621.9.048.4

ЖОРСТКІСТЬ ОБЛАДНАННЯ ЗА УМОВ РОД З ВИКОРИСТАННЯМ ЕЛЕКТРОЕРОЗІЙНИХ ГОЛОВОК

В. Шмельов, доц., канд. техн. наук
Центальноукраїнський національний технічний університет

При реалізація способу розмірної обробки електричною дугою (РОД) в зону обробки подають електричний струм та робочу рідини під тиском [1]. Для встановлення електроерозійних головок (ЕЕГ) можливо використовувати універсальне металорізальне обладнання (свердлувальні, фрезерні та токарні верстати).

Превагою РОД з використанням ЕЕГ є низька вартість установки та універсальність. ЕЕГ можна встановити на обладнання різного типорозміру.

При подачі робочої рідини в ЕЕГ вона тисне на рухомі елементи верстату і викликати пружні деформації станини верстату, що негативно вплинуть на точність та якість обробки.

Зазвичай, рухомі частини верстату, які переміжують інструмент, є консольними (г-подібними) (рис.1).

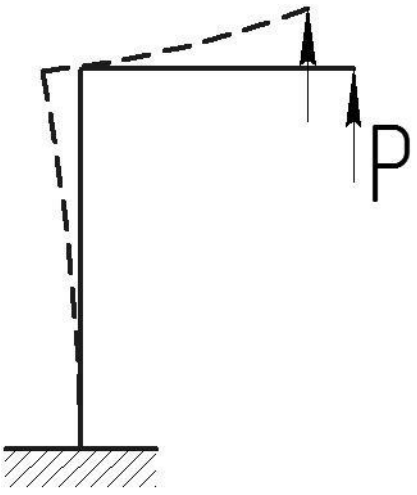

Рисунок 1. Схема пружніх деформацій під дією тиску робочої рідини привикористані ЕЕГ РОД

Найбільш вразливим для таких деформацій будуть настільні свердлувальні верстати, що мають зазвичай, найменшу металоємність конструкції в порівнянні з фрезерними і такарними верстатами.

Щоб використовувати, в якості пристрою для подачі електрод-інструмента, настільні свердлувальні верстати і виконувати обробку з необхідною точністю необхідно збільшити жорсткість такого обладнання. Збільшити жорсткість можливо за рахунок встановлення додатково стяжних елементів в області пінолі. Такі стяжні елементи повинні бути з’ємними, для того щоб при необхідності використання обладнання за його прямим призначенням їх можна було легко демонтувати.